

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ І ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Тарасюк Інна Василівна

Кафедра: романської філології і перекладу, II корпус, ауд. 303

Е-mail: innatarassuk@gmail.com,

Телефон: (061) 289-12-56

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		переклад (французький) Бакалавр					
Статус дисципліни:		Загального циклу					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2020-21	Рік навчання	2	Тижні	16
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 32 Практичні заняття – 16 Самостійна робота – 42			
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2381				
Консультації: <i>особисті – II корпус, ауд. 303; дистанційні – за попередньою домовленістю</i>							

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті ознайомити студентів з теоретичними основами, прикладними аспектами та експериментальними методами теорії мовної комунікації, щоб використовувати їх у перекладацькій діяльності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможеться:

- оперувати базовим науковим апаратом сучасної комунікативної лінгвістики;
- знати основні рівні соціальної комунікації, специфіку комунікації в різних сферах соціального життя;
- аналізувати прагматичні аспекти вербальної (усної та письмової) та невербальної комунікації;
- застосовувати правила ефективної взаємодії в сферах професійно-орієнтованої та побутової комунікації.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, підручники, тексти першоджерел.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Тестове завдання на платформі Мудл – по кожному змістовому модулю (4 тестових завдання *4 модулі=28 балів).

Усна відповідь під час практичного заняття (тах 4 бали) - всього 32 бали

¹1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

Індивідуальна робота (тах 20 балів) – виконується протягом семестру (8 практичних завдань (тах 2-3 бали кожне завдання).

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь під час заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох теоретичних питань (кожне по 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2381>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1	Тестове завдання	Лекції 1,2	7
	Усна відповідь на практичному занятті	Практичні заняття - 1,2	8
Змістовий модуль 2	Тестове завдання	Лекції 3,4	7
	Усна відповідь на практичному занятті	Практичні заняття 3,4	8
Змістовий модуль 3	Тестове завдання	Лекції 5,6	7
	Усна відповідь на практичному занятті	Практичні заняття - 5,6	8
Змістовий модуль 4	Тестове завдання	Лекції 7,8	7
	Усна відповідь на практичному занятті	Практичні заняття - 7,8	8
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Залік			20
Індивідуальна робота			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів

Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1. Предмет і завдання комунікативної лінгвістики		
Тиждень 2 Лекція 2	Тема 1. Предмет і завдання комунікативної лінгвістики		4
Практичне заняття 1	Прикладні аспекти комунікативної лінгвістики	Опитування за питаннями практичного заняття.	
Тиждень 3 Лекція 3	Тема 2. Компоненти комунікації в контексті перекладу		
Тиждень 4 Лекція 4	Тема 2. Компоненти комунікації в контексті перекладу	Тестове завдання	7
Практичне заняття 2	Компоненти комунікації в контексті перекладу	Опитування за питаннями практичного заняття.	4
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 5	Тема 3. Мовленнєвий акт як базова одиниця вербальної комунікації		
Тиждень 6 Лекція 6	Тема 3. Мовленнєвий акт як базова одиниця вербальної комунікації		
Практичне заняття 3	Особливості перекладу мовленнєвих актів	Опитування за питаннями практичного заняття	4
Тиждень 7 Лекція 7	Тема 4. Теорія мовленнєвих жанрів та проблеми перекладу		4
Тиждень 8 Лекція 8	Тема 4. Теорія мовленнєвих жанрів та проблеми перекладу	Тестове завдання	7
Практичне заняття 4	Мовленнєві жанри та проблеми перекладу	Опитування за питаннями практичного заняття.	4
Змістовий модуль 3			
Тиждень 9 Лекція 9	Тема 5. Складові комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування в контексті перекладу		
Тиждень 10 Лекція 10	Тема 5. Складові комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування в контексті перекладу		

Практичне заняття 5	Чинники комунікативної взаємодії в контексті перекладу	Опитування за питаннями практичного заняття.	4
Тиждень 11 Лекція 11	Тема 6. Поняття комунікативної взаємодії в контексті перекладу		
Тиждень 12 Лекція 12	Тема 7. Поняття комунікативної стратегії в контексті перекладу	Тестове завдання	7
Практичне завдання	Комунікативної стратегії в контексті перекладу	Опитування за питаннями практичного заняття.	4
Змістовий модуль 4			
Тиждень 13 Лекція 13	Тема 8. Вплив національно-культурних чинників на процес спілкування		
Тиждень 14 Лекція 14	Тема 8. Вплив національно-культурних чинників на процес спілкування		
Практичне заняття 7	Національно-культурні чинники спілкування при перекладі	Опитування за питаннями практичного заняття.	4
Тиждень 15 Лекція 15	Тема 8. Історія романського мовознавства		
Тиждень 16 Лекція 16	Тема 9. Засоби ефективної комунікації у французькій та українській мовах	Тестове завдання	7
Практичне заняття 9	Засоби ефективної комунікації у французькій та українській мовах	Опитування за питаннями практичного заняття.	4

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники

1. Бацевич, Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник затв. МОНУ. Київ : Академія, 2009. 376 с.
2. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. К.: «Ваклер» 2001. 656 с.
3. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації: підручник. Черкаси: Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
4. Arcand R., Bourbeau N. La communication efficace. Paris : DeBoek, 1998. 468 p.
5. Vion R. La Communication verbale. Paris: Hachette, 1992. 302 p.

Довідкова література

1. Бахтин М.М. Автор и герой. К философским основам гуманитарных наук. Санкт-Петербург: Азбука, 2000. 336 с.
2. Бацевич Ф.С. Вступ до лінгвістичної генології. Львів: ПАІС, 2005. 111 с.

3. Бацевич, Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. Львів: Вид-й центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 336 с.
4. Бурбело, В.Б. Комунікативні стратегії. Практикум із французької мови. Ч. 1. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 424 с.
5. Бурбело, В.Б. Комунікативні стратегії. Практикум із французької мови. Ч. 2. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 294 с.
6. Новое в зарубежной лингвистике. Вып.16. М.: Прогресс, 1985. 504 с.
7. Новое в зарубежной лингвистике. Вып.17. М.: Прогресс, 1986. 424 с.
8. Почепцов О.Г. Основы прагматического описания предложения. Київ: Вища школа, 1986. 116 с.
9. Седов К.Ф. Дискурс и личность. М: Лабиринт, 2004. 320 с.
10. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
11. Charaudeau P. Grammaire du sens et de l'expression. Paris: Hachette, 1992. 255 p.
12. Ducrot O., Todorov T. Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage. Paris: Seuil, 1972. 480 p.
13. Vanoye F. Expression. Communication . Paris: Armand Colin, 1990. 247 p.

Інформаційні джерела:

1. Clas A. Théorie et enseignement de la traduction. URL : https://www.persee.fr/doc/equiv_0751-9532_2011_num_38_1_1360
2. Delcambre P. Pour une théorie de la communication en contexte de travail appuyé sur des théories de l'action et de l'expression. URL : <https://journals.openedition.org/communicationorganisation/108>
3. Drouet G. Repérer et analyser formellement le dire indirect. URL : <https://www.fabula.org/revue/document12011.php>
4. Guidère M. La communication multilingue: traduction commercial et institutionnelle. URL : https://books.google.com.ua/books?id=Ie_dUWegQjwC&pg=PP18&lpg=PP18&dq=la+theorie+de+la+communication+et+la+traduction&source=bl&ots=DQwbBa1SRi&sig=ACfU3U35f_9BboA_-l95IhS0uXX49oNqqg&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKewju-rSV1JDnAhUji8MKHUIjAIUQ6AEwAnoECAoQAAQ#v=onepage&q=la%20theorie%20de%20la%20communication%20et%20la%20traduction&f=false
5. Ladmiral J.-R. Le prisme interculturel de la traduction. URL : <https://journals.openedition.org/palimpsestes/1525>
6. Laugier S. Actes de langage et états de choses : Austin et Reinach. URL : <https://www.cairn.info/revue-les-etudes-philosophiques-2005-1-page-73.htm>
7. Miehakanda M. Propriétés et fonctions des actes de langage. URL : <https://www.edcan.ca/articles/proprietes-fonctions-actes-de-langage/?lang=fr>
8. Traduction et communication : la reliance des cultures. URL : <https://www.cairn.info/revue-hermes-la-revue-2010-1-page-181.htm>
9. Vidal B. Communication, traduction et transparence : de l'altérité du traducteur. URL : <https://www.erudit.org/fr/revues/meta/1995-v40-n3-meta182/004562ar/>
10. Schick S. La traduction comme enjeu de pouvoir. URL : <https://www.cairn.info/revue-hypotheses-2017-1-page-315.htm>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять

²Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу

innatarassuk@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпнпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.